

ΣΑΝ ΝΑ ΗΤΑΝ ΣΗΜΕΡΑ

ΕΠΕΤΕΙΟΙ

Διεθνής Ημέρα Πτήσης του Ανθρώπου στο Διάστημα, Παγκόσμια Ημέρα για τα Παιδιά του Δρόμου.

Γιορτάζουν: Ανθούσα.

ΓΕΓΟΝΟΤΑ

1204 Η Κωνσταντινούπολη καταλαμβάνεται από τους Σταυροφόρους.

1823 Έκθεση της δωδεκαμελούς επιτροπής, που είχε ορίσει η Β' Εθνοσυνέλευση για να συντάξει ένα πρόχειρο προϋπολογισμό του επαναστατημένου Έθνους δεν άφηνε κανένα περιθώριο για την κρισιμότητα της κατάστασης. Τα έξοδα του πρώτου εξαμήνου του 1823 θα ανέρχονταν σε 38 εκατομμύρια γρόσια και τα έσοδα σε μόλις 12 εκατομμύρια γρόσια.

1861 Αρχίζουν οι πολεμικές επιχειρήσεις του Αμερικάνικου Εμφυλίου Πολέμου, με την επίθεση των Νοτίων στο Οχυρό Σάμπερ, στο λιμάνι του Τσάρλεστον της Βιρτζίνια.

1877 Η Ρωσία κηρύσσει τον πόλεμο στην Οθωμανική Αυτοκρατορία και φθάνει ένα βήμα πριν από την κατάληψη της Κωνσταντινούπολης. Στις 31 Ιανουαρίου 1878 θα κηρυχθεί ανακωχή και στις 3 Μαρτίου με τη Συνθήκη του Αγίου Στεφάνου η Υψηλή Πύλη θα παραχωρήσει ανεξαρτησία στη Ρουμανία, στη Σερβία και το Μαυροβούνιο και αυτονομία στη Βουλγαρία.

1884 Ψηφίζεται από τη Βουλή το νομοσχέδιο της κυβέρνησης Τρικούπη για την ίδρυση παραγωγικής σχολής υπαξιωματικών με την ονομασία Προπαρασκευαστικών Υπαξιωματικών Σχολείων (σημερινή ΣΜΥ). Λίγες ημέρες νωρίτερα κατεστάλη εν τη γενέσει του κίνημα Υπαξιωματικών που αντιδρούσαν στη νομοθετική πρωτοβουλία Τρικούπη και έμεινε στην ιστορία ως «Λαρισσαϊκά».

1961 Ο ρώσος κοσμοναύτης Γιούρι Γκαγκάριν γίνεται ο πρώτος άνθρωπος που μπαίνει σε τροχιά γύρω από τη Γη, με το διαστημόπλοιο «Βοστόκ 1».

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

1924 Πέτερ Σάφαρ, αυστριακός γιατρός, που ανακάλυψε τη μέθοδο της τεχνητής αναπνοής, γνωστή ως «το φιλί της ζωής». (Θαν. 2/8/2003)

1940 Χέρμπερτ Χάνκοκ, αμερικανός τζαζίστας.

1962 Άρτ Αλεξάκις, ελληνοαμερικανός ρόκερ. (Everclear)

ΘΑΝΑΤΟΙ

65 Σενέκας, ρωμαίος φιλόσοφος, δραματουργός και πολιτικός.

1920 Βλάσης Γαβριηλίδης, δημοσιογράφος και εκδότης της εφημερίδας Ακρόπολις. (Γεν. 1848)

1945 Φράνκλιν Ντελάνο Ρούσβελτ, 32ος πρόεδρος των ΗΠΑ, ο μοναδικός που εξελέγη τέσσερις φορές στο αξίωμα αυτό. (Γεν. 30/1/1882)

Η Κωνσταντινούπολη καταλαμβάνεται από τους Σταυροφόρους. (Α' Άλωση)

Η Δ' Σταυροφορία ξεκίνησε με πρωτοβουλία του Πάπα Ιννοκέντιου Γ' το 1201, για την κατάληψη των Αγίων Τόπων, που κατείχαν οι Μουσουλμάνοι. Ολοκληρώθηκε στις 12 Απριλίου 1204, με την κατάληψη της Κωνσταντινούπολης και την προσωρινή κατάλυση της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, χωρίς τη θέληση του Ποντίφικα. Τη δύναμη των Σταυροφόρων συγκροτούσαν 33.500 άνδρες και 4.500 άλογα και τη διεκπεραίωσή τους στην Αίγυπτο ανέλαβαν έναντι ανταλλαγμάτων οι Ενετοί το 1200.

Ο στόλος των Ενετών και Σταυροφόρων έφθασε προ των τειχών της Κωνσταντινούπολης στις 23 Ιουνίου 1203.

Οι νεοφερμένοι έμειναν κατάπληκτοι από όσα έβλεπαν τα μάτια τους: «Δεν μπορούσαν να φανταστούν ότι υπήρχε στον κόσμο τόσο οχυρή πόλη. Είδαν τα υψηλά τείχη, τους ισχυρούς πύργους, τα θαυμαστά παλάτια, τις μεγάλες εκκλησίες, που ήταν τόσες πολλές ώστε κανείς δεν θα το πίστευε αν δεν τις έβλεπε με τα μάτια του. Το μήκος της, το πλάτος της, έδειχναν πως ήταν βασιλεύουσα». Με τα λόγια αυτά περιγράφει τις πρώτες του εντυπώσεις ο ιστορικός και εκ των ηγετών της Σταυροφορίας Γοδεφρείδος Βιλλεαρδουίνος.

Αρχικός τους στόχος ήταν να αποκαταστήσουν στον θρόνο τον Ισαάκιο Β' Άγγελο. Οι κάτοικοι της Πόλης τους υποδέχθηκαν εχθρικά, παρά τις περί του αντιθέτου διαβεβαιώσεις του Αλέξιου Άγγελου. Στις 17 Ιουλίου οι Σταυροφόροι αποβιβάστηκαν στη στεριά και επιτέθηκαν από τη νοτιοανατολική πλευρά της Πόλης. Έβαλαν μία μεγάλη φωτιά, που προκάλεσε μεγάλες καταστροφές στην Πόλη. Οι κάτοικοι στράφηκαν κατά του αυτοκράτορα Αλέξιου Γ' Άγγελου, ο οποίος έφυγε την ίδια νύχτα από την Πόλη. Ο Ισαάκιος Β' Άγγελος αφέθηκε ελεύθερος και αποκαταστάθηκε στο θρόνο του. Την 1η Αυγούστου ο γιος του Αλέξιου Άγγελος αναγορεύθηκε σε αυτοκράτορα, ως Αλέξιος Δ' Άγγελος. Το Βυζάντιο βρισκόταν και πάλι σε κατάσταση εμφύλιου πολέμου, αφού υπήρχαν δύο νόμιμοι αυτοκράτορες (Αλέξιος Γ' Άγγελος και Αλέξιος Δ' Άγγελος).

Ο νέος ηγεμόνας βρήκε τα ταμεία άδεια και γρήγορα συνειδητοποίησε ότι δεν θα μπορούσε να ικανοποιήσει τις δεσμεύσεις του προς τους Σταυροφόρους. Διέταξε τότε να καταστραφούν εικόνες και αντικείμενα λατρείας, μόνο και μόνο για να πάρει τον χρυσό και τον άργυρο που περιείχαν. Ο λαός εξαγριώθηκε και θεώρησε ιεροσυλία την

Ο αρχηγός της Δ' Σταυροφορίας, Βονιφάτιος ο Μομφερατικός

απόφαση αυτή του αυτοκράτορα. Ο αυλικός Αλέξιος Δούκας, γνωστός και ως Μούρτζουφλος, εξαιτίας των πυκνών φρυδιών του, εκμεταλλεύτηκε την κατάσταση. Τον ανέτρεψε και τον στραγγάλισε. Ο Αλέξιος Δούκας ανέβηκε στο θρόνο ως Αλέξιος Ε'. Ο πρώην αυτοκράτορας Ισαάκιος Β' Άγγελος πέθανε ύστερα από λίγο, από φυσικά αίτια.

Οι Σταυροφόροι και οι Βενετοί, χωρίς προστάτες πλέον σε μια εχθρική γι' αυτούς περιοχή, βρέθηκαν προς στιγμή σε αμηχανία. Πάντως, στις 8 Απριλίου 1204 επιτέθηκαν στην Κωνσταντινούπολη για μια ακόμη φορά, προκειμένου να τιμωρήσουν τον δολοφόνο του Αλέξιου Δ' Άγγελου. Ο Αλέξιος Ε' αντέταξε ισχυρή άμυνα, με σύμμαχο τον άσχημο καιρό. Οι επιτιθέμενοι το θεώρησαν θεϊκό σημάδι και θέλησαν να λύσουν την πολιορκία. Οι καθολικοί κληρικοί που τους συνόδευαν κατόρθωσαν να τους πείσουν να παραμείνουν και να καταλάβουν την Πόλη, με τα επιχειρήματα ότι οι Βυζαντινοί είναι προδότες και δολοφόνοι επειδή σκότωσαν τον σεβαστό Αλέξιο Δ' και ότι είναι χειρότεροι από τους Εβραίους. Ο Πάπας Ιννοκέντιος Γ', για μια ακόμη φορά, είχε διαμηνύσει στους Σταυροφόρους να μην επιτεθούν και να μην σκοτώσουν ούτε ένα χριστιανό, αλλά και πάλι η σχετική επιστολή του απεκρύβη από τους παπικούς απεσταλμένους.

Στις 12 Απριλίου 1204, οι Σταυροφόροι πραγματοποίησαν την τελική τους έφοδο κατά της Κωνσταντινούπολης, βοηθούμενοι και από τον καλό καιρό. Ο αυτοκράτορας Αλέξιος Ε' Μούρτζουφλος την είχε εγκαταλείψει κι έτσι την κατέλαβαν με σχετική ευκολία, παρά την αντίσταση της αυτοκρατορικής φρουράς, που την αποτελούσαν οι σκανδιναβοί Βάραγγοι. Για τρεις μέρες οι «Στρατιώτες του Χριστού» επιδόθηκαν σε παντός είδους βανδαλισμούς

και φρικαλεότητες. Δεν δίστασαν να βεβηλώσουν ακόμη και ιερούς χώρους, ανεβάζοντας στον πατριαρχικό θρόνο μία πόρνη, σύμφωνα με τον ιστορικό Νικήτα Χωνιάτη. Όταν ο Πάπας έμαθε για τις βδελυρές πράξεις των Σταυροφόρων εξέφρασε την ντροπή και τον αποτροπισμό του.

Για τα επόμενα 59 χρόνια ο ελλαδικός χώρος θα ζήσει υπό καθεστώς Φραγκοκρατίας. Η τάξη θα αποκατασταθεί το 1261, με την εκδίωξη των Λατίνων και την ανασύσταση της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας από τον Μιχαήλ Η' Παλαιολόγο.

Η Τέταρτη Σταυροφορία, μόνο κατ' όνομα υπήρξε. Σχεδόν κανένας από τους λατίνους μαχητές δεν πάτησε το πόδι του στους Αγίους Τόπους, παρά μόνο διοχέτευσαν όλη τους την ενέργεια στην καταστροφή του Βυζαντίου. Η κληρονομιά που άφησε πίσω της η Τέταρτη Σταυροφορία είναι η ολοκλήρωση του Σχίσματος μεταξύ Καθολικής Δύσης και Ορθόδοξης Ανατολής και ο τεμαχισμός της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας σε λατινικά (Πριγκιπάτο της Αχαΐας, Βασίλειο της Θεσσαλονίκης, Βασίλειο των Αθηνών, Βασίλειο του Αιγαίου, Ηγεμονία της Κωνσταντινούπολης) και ελληνικά κρατίδια (Δεσποτάτο της Ηπείρου, Αυτοκρατορία της Τραπεζούντας, Αυτοκρατορία της Νικαίας).

Οκτακόσια χρόνια αργότερα, ο Πάπας Ιωάννης Παύλος Β' εξέφρασε τη λύπη του για τις ωμότητες των Σταυροφόρων, οι οποίοι «εστράφησαν εναντίον των εν Χριστώ αδελφών μας», όπως ανέφερε το 2001 σε επιστολή του προς τον Αρχιεπίσκοπο Χριστόδουλο. Ανάλογη ήταν και η συγγνώμη του προς τον Οικουμενικό Πατριάρχη Βαρθολομαίο Α', κατά τη συνάντησή τους στο Βατικανό το 2004.